

การพัฒนาการแก้ไขปัญหายาเสพติดของกองกำลังสุรนารี
ในพื้นที่อำเภอชายแดนจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก พงษ์เทพ เทพคำราม
รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 6

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2564

เอกสารวิจัยเรื่อง การพัฒนาการแก้ไขปัญหายาเสพติดของกองกำลังสุรนารี
ในพื้นที่อำเภอชายแดนจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ

โดย พันเอก พงษ์เทพ เทพคำราม

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก สถิตย์พันธ์ ประกอบผล

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2564 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ

พลตรี

(มหศักดิ์ เทพหัสติน ณ อยุธยา)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

(ตูลธร นวพิตร)

ประธานกรรมการ

พันเอก

(วีระยุทธ รักศิลป์)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอก

(สถิตย์พันธ์ ประกอบผล)

กรรมการ

พันเอก

(ธนิตา วงษ์จินดา)

กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พันเอก พงษ์เทพ เทพคำราม
เรื่อง	การพัฒนาการแก้ไขปัญหายาเสพติดของกองกำลังสุรนารีในพื้นที่ อำเภอชายแดนจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ
วันที่	กันยายน 2564 จำนวนคำ: 7,898 จำนวนหน้า: 22
คำสำคัญ	ยาเสพติด, อำเภอชายแดนจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

ปัญหายาเสพติดบริเวณอำเภอชายแดนจังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดอำนาจเจริญ ในพื้นที่กองกำลังสุรนารีหลังสถานการณ์โควิด 19 นั้น ส่วนใหญ่ลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากประเทศลาว กองกำลังสุรนารีได้แก้ไขปัญหายาเสพติด โดยใช้ 4 มาตรการหลัก ได้แก่ ความร่วมมือระหว่างประเทศ การป้องกัน การปราบปราม และการบำบัดฟื้นฟู แต่ยังมีอุปสรรคในเรื่องพื้นที่ปฏิบัติการ ปัญหาชุมชนตามแนวชายแดน ปัญหาด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การขาดแคลนเครื่องมือที่ทันสมัย ขาดระบบข้อมูลด้านการข่าวที่มีประสิทธิภาพ ขาดการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ทำให้ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ยังคงปรากฏความรุนแรง ซึ่งผลการวิจัยนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาคือ การมอบภารกิจงานด้านยาเสพติดให้หน่วยรับผิดชอบโดยเฉพาะ มีส่วนติดตามสถานการณ์ 24 ชั่วโมงและนำเครื่องมือที่มีเทคโนโลยีทันสมัยมาเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้วยการเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติงาน และดำเนินการตาม 5 มาตรการในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ใช้การพัฒนาทางเลือกตามแนวทางศาสตร์พระราชา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตควบคู่กับกิจกรรมอื่นๆ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้ชุมชนโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมการบูรณาการกับหน่วยที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง พัฒนาและจัดระบบข้อมูลด้านยาเสพติดให้สามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานและใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ด้วยความสะดวก รวดเร็ว ได้ทุกที่ ทุกเวลา อย่างปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้หัวใจสำคัญที่สุดคือ การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชน/ชุมชนปลอดภัยจากยาเสพติด เพื่อบรรลุเป้าหมาย “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข”

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Phongtep Thepcamram

TITLE: Development of the drug solution of the Suranaree Forces
In the area of border districts Ubon Ratchathani Province and
Amnat Charoen Province

DATE: September, 2021 **WORD COUNT:** 7,898 **PAGES:** 22

KEY TERMS: Drug, Districts Border Of Ubonratchathani And Amnajcharoen
Province

CLASSIFICATION: Unclassified

The drug problem in the border district, Ubon Ratchathani Province and Amnat Charoen Province in Suranaree Force area after the COVID 19 situation. Most of them smuggle drugs from Laos. Suranaree Force has solved the drug problem by using 4 main measures which are International cooperation, prevention, suppression and rehabilitation. But there are still obstacles in the area of operation, Community problems along the border, Staff performance problems, Lack of modern equipment, Lack of an effective news information system, Lack of true integration with relevant agencies The drug problem in the area continues to appear violent. The results of this research lead to suggestions for solving the problems, Delivering drug missions to specific units of responsibility Participate in 24-hour situation monitoring and use of modern technology tools to enhance operational efficiency. With preparation before leaving for work And take action according to 5 measures to solve the drug problem Using alternative development based on the royal practice To improve the quality of life in

conjunction with other activities To be immune to the community By allowing the public to participate, Real integration with relevant units, Develop and organize a drug information system to be able to link, exchange information between departments and use them together with ease, Fast, anywhere, anytime, safely and efficiently. The most important thing is Creating immunity for people / communities safe from drugs. To achieve the goal " The nation is stable. People are happy "

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง การพัฒนาการแก้ไขปัญหายาเสพติดของกองกำลังสุรนารี ในพื้นที่อำเภอเขาแดงจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ในหลักสูตรหลักประจำวิทยาลัยการทัพบก ชุดที่ 66 ซึ่งสำเร็จลุล่วงได้เนื่องจากได้รับความ กรรณาอย่างสูงจากคณาจารย์ของวิทยาลัยการทัพบกทุกท่าน พลตรี มหศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก ที่กรุณาอนุมัติให้จัดทำเอกสารวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามรูปแบบของวิทยาลัยการทัพบก พันเอก ตูลธร นวพิตร ประธาน กรรมการที่กรุณาให้คำแนะนำและคำปรึกษาตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี พันเอกหญิง ธนิตา วงษ์จินดา และ พันเอก สติภัยพันธ์ ประกอบผล ที่กรุณาให้เกียรติเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งได้กรุณาให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ ในการจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคลและให้คำปรึกษาตลอดมา อีกทั้งต้องขอขอบพระคุณ พันเอก วีระยุทธ รักศิลป์ รองผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ 6 ซึ่งกรุณาให้เกียรติเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่กรุณาสนับสนุนข้อมูลเอกสารทางราชการและคำแนะนำอันเป็น ประโยชน์ต่อการวิจัย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของกองกำลังสุรนารีทุกนายที่ได้สนับสนุนข้อมูลต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงขอขอบพระคุณ ทุกท่าน และเจ้าของแหล่งข้อมูลทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและ ผู้ที่สนใจนำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหายาเสพติดบริเวณแนวชายแดน เพื่อก่อให้เกิดผลดีต่อวิทยาลัยการทัพบก กองทัพบกและประเทศชาติในอนาคต

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
วิธีการศึกษา	4
ขั้นตอนการดำเนินการ	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	6
สาเหตุของปัญหา	6
สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่	6
การดำเนินการของกองกำลังสุรนารีในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	7
วิเคราะห์ปัญหาการปฏิบัติงานของกองกำลังสุรนารี	8
วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด	10
วิเคราะห์ทางเลือกทางยุทธศาสตร์	12
วิเคราะห์ SWOT ของกองกำลังสุรนารีในการแก้ไขปัญหายาเสพติด	12
วิเคราะห์แนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด	14
ข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานของกองกำลังสุรนารี	14
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	19
บทที่ 4 บทสรุป	21
ข้อเสนอแนะ	22
เอกสารอ้างอิง	23
ประวัติย่อผู้วิจัย	25

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางและรุนแรง ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมนอกเหนือจากวิกฤติการณ์ด้านสาธารณสุข จนก่อให้เกิดชีวิตวิถีปกติใหม่ (New Normal) แต่ปัญหาหายาเสพติดก็ยังคงเป็นปัญหาสำคัญของชาติที่มีมานาน ไม่มีทีท่าว่าจะหมดไปจากสังคมไทย เป็นภัยคุกคามที่บ่อนทำลายความมั่นคงของชาติ ที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อทรัพยากรบุคคล โดยเฉพาะเยาวชนที่เป็นอนาคตของชาติ ทำให้เกิดอุปสรรคและเสียโอกาสในการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ

รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) โดยการป้องกันและแก้ไข ปัญหาหายาเสพติดเป็นประเด็นปัญหาภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมาย สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข มุ่งเน้นการพัฒนาคคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้พร้อมรับมือภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ ทุกรูปแบบ ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้การแก้ไขปัญหาคแบบบูรณาการร่วมกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่มีใช้ภาครัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน

แม้จะมีหลายหน่วยงานรับผิดชอบในการป้องกันแก้ไขปัญหาคหายาเสพติด แต่ยังคงขาดการ บูรณาการกันอย่างแท้จริง และประชาชนขาดความตระหนักที่จะร่วมกันป้องกันและแก้ไข ปัญหาคหายาเสพติดอย่างจริงจัง รวมถึงปัญหาคทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมส่งผลให้เด็ก เยาวชน และประชาชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากขึ้นจึงทำให้การแก้ไขปัญหาคยังไม่มี ประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยการแพร่ระบาดจะเป็นการลักลอบนำเข้ามาตามแนวชายแดน กองกำลังป้องกันชายแดนจึงต้องมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาคหายาเสพติดร่วมกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังคงมีการลักลอบนำเข้ายาเสพติด อยู่เป็นระยะ เนื่องจากการสกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนืออย่างเข้มงวดทำให้กลุ่ม ขบวนการเปลี่ยนเส้นทางลำเลียงมาทางด้านประเทศลาว เพื่อที่จะลักลอบนำเข้าไทยผ่าน ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากยิ่งขึ้น พื้นที่นำเข้าที่สำคัญ คือ จังหวัดหนองคาย จังหวัด บึงกาฬ จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

ในระยะหลัง จากการสกัดกั้นที่เข้มงวดทางด้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ทำให้กลุ่มขบวนการลำเลียงยาเสพติดเข้าไทยทางตอนล่างของภาคมากขึ้น โดยพบว่าพื้นที่ด้านจังหวัดอำนาจเจริญ (อำเภอชานุมาน) และจังหวัดอุบลราชธานี (อำเภอเขมราฐ) ซึ่งเป็นพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังสุรนารีแนวชายแดนส่วนใหญ่เป็นแม่น้ำโขง มีเกาะดอนในการพักคอยยาเสพติดที่เอื้ออำนวยต่อการลักลอบนำเข้าตลอดแนวชายแดน ข้อมูลสถิติการจับกุมยาเสพติดของกองกำลังสุรนารี ปีงบประมาณ 2562 จับกุม 219 ครั้ง ยึดของกลางยาบ้า จำนวน 2,066,833 เม็ด, ยาไอซ์ จำนวน 3,328.16 กรัม และกัญชา จำนวน 3,116.66 กรัม ปีงบประมาณ 2563 จับกุม 228 ครั้ง ยึดของกลางยาบ้า 2,508,959 เม็ด, ยาไอซ์ 504.39 กิโลกรัม และกัญชา 17.10 กิโลกรัม มีสถิติการจับกุม “เพิ่มขึ้น” และปริมาณยาเสพติด “เพิ่มขึ้น” แสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติงานของกองกำลังสุรนารียังมีปัญหาอุปสรรคทำให้ยาเสพติดเล็ดลอดผ่านแนวชายแดนเข้าไปยังพื้นที่ตอนในของประเทศได้

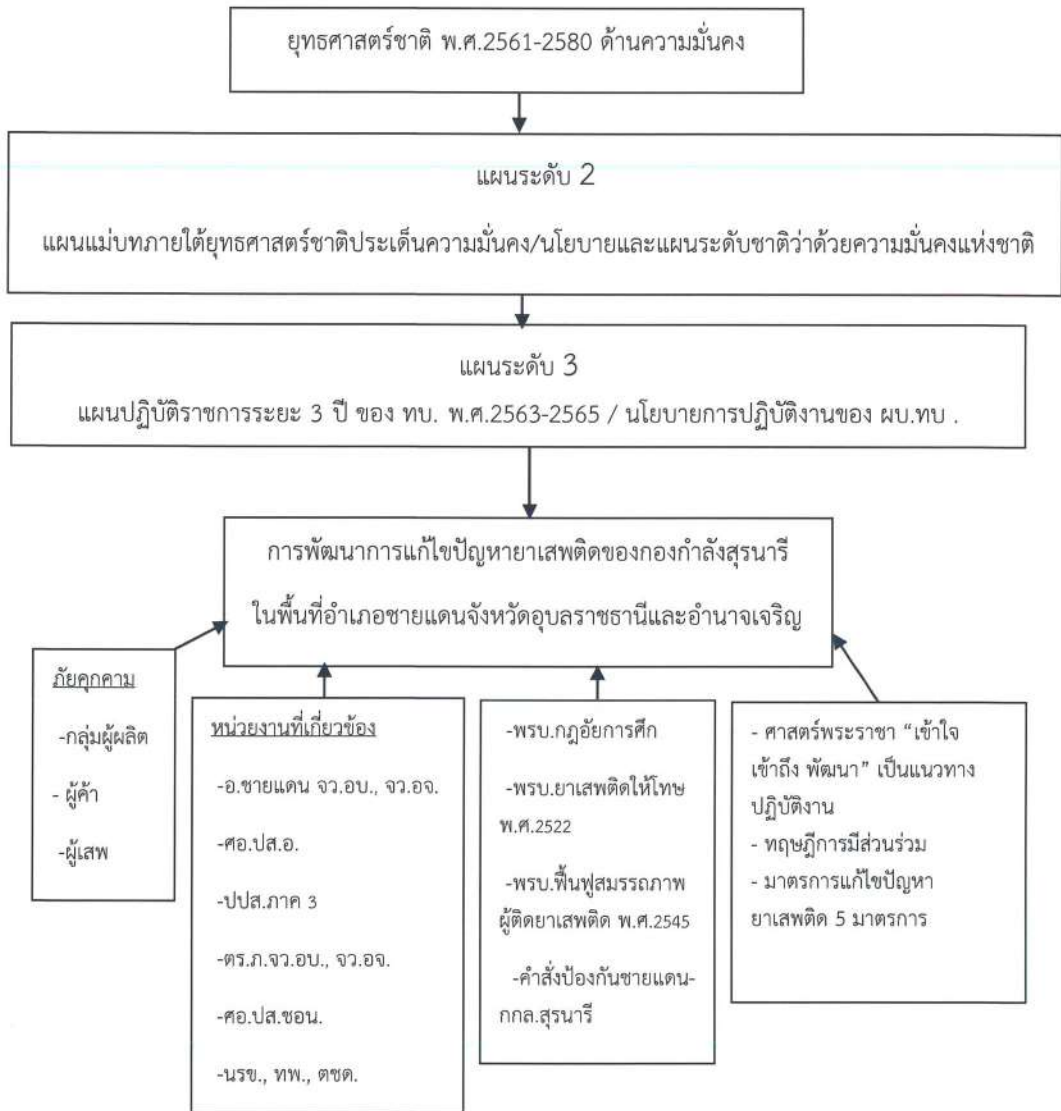
ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเพื่อตอบประเด็นคำถามที่สำคัญ ได้แก่ (1) สถานการณ์ยาเสพติดปัจจุบันหลังจากสถานการณ์โควิด 19 ในอำเภอชายแดนจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญเป็นอย่างไร (2) สภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่อำเภอชายแดนจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญในปัจจุบันเป็นอย่างไร (3) การพัฒนาการแก้ไขปัญหาเสพติดของกองกำลังสุรนารีควรมีแนวทางอย่างไร โดยวิเคราะห์ปัญหา วิธีดำเนินการ ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของกองกำลังสุรนารี ด้วยการน้อมนำศาสตร์พระราชา “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นแนวทางปฏิบัติงาน และใช้มาตรการแก้ไขปัญหาเสพติด ประกอบด้วย มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ การปราบปราม การป้องกัน และการบำบัดรักษา เพื่อนำไปสู่การหาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอย่างยั่งยืน ทั้งนี้เป็นการดำเนินการตามพันธกิจของศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบกและสนองตอบต่อนโยบายของรัฐบาลในการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติด ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ตามยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่ออธิบายสภาพปัญหาเสพติดในปัจจุบันหลังจากสถานการณ์ covid 19 บริเวณพื้นที่อำเภอชายแดนจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ
2. เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติดบริเวณพื้นที่อำเภอชายแดนจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ

3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการแก้ไขปัญหายาเสพติดของกองกำลังสุรนารีในพื้นที่อำเภอชายแดนจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย

ใช้การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามที่ วทบ. กำหนด โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงเอกสาร

2. ขอบเขตการศึกษา

โดยทำการค้นคว้า วิเคราะห์ และกำหนดแนวทางในการพัฒนาการแก้ไขปัญหายาเสพติดของกองกำลังสุรนารีในพื้นที่อำเภอชายแดนจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เอกสารหรือตำราที่เกี่ยวข้อง เช่น

3.1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580

3.1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง พ.ศ. 2561 – 2580

3.1.3 คำสั่งป้องกันชายแดนปี 2564 กกล.สุรนารี

3.2 ข้อมูลในรูปแบบอื่นๆ จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้แก่

3.2.1 เว็บไซต์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 สรุปลานการณด้านยาเสพติด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์ในการวิเคราะห์ และ สังเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งการพัฒนาแนวทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการและเป็นข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาระดับยุทธศาสตร์ของ ทบ.

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

แบ่งเป็น 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) การพัฒนาและเสนอโครงร่างการวิจัย 2) เก็บรวบรวมข้อมูล 3) การวิเคราะห์ข้อมูล 4) การสรุปผลและอภิปรายผล และ 5) การจัดทำรายงานวิจัยและรูปเล่มวิจัย โดยใช้ระยะเวลาดำเนินงานทั้งสิ้น 7 เดือน ตั้งแต่ พ.ย.63 ถึง พ.ค.64 แผนการดำเนินงาน ดังแสดงในภาพที่ 2

รายการ	2563		2564				
	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.
พัฒนาและ เสนอโครงการวิจัย	←————→						
เก็บรวบรวมข้อมูล		←————→					
วิเคราะห์ข้อมูล			←————→				
การสรุปผล และการอภิปรายผล					←————→		
การจัดทำรายงานวิจัย และรูปเล่มวิจัย						←————→	

ภาพที่ 2 แสดงแผนงานในการดำเนินงานของการทำวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดหลังจากมีการแพร่ระบาดของไวรัส covid 19 ในพื้นที่รับผิดชอบกองกำลังสุรนารีบริเวณพื้นที่อำเภอชายแดนจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ
2. ทำให้ได้แนวทางการพัฒนาการแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมถึงสร้างเครือข่ายด้านการข่าวในการให้ข้อมูลสำหรับใช้แก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบ กองกำลังสุรนารี บริเวณพื้นที่อำเภอชายแดนจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ
3. เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

สาเหตุของปัญหา

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่อำเภอชายแดนจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 3 กล่าวว่า สถานการณ์ยาเสพติด ในห้วงเดือนตุลาคม 2562 – กันยายน 2563 พื้นที่ตรงข้ามจังหวัดอำนาจเจริญและอุบลราชธานีในฝั่งประเทศลาว ยังไม่ปรากฏข่าวสารแหล่งผลิต แต่ยังคงปรากฏข่าวสารแหล่งพักยาเสพติดตามหมู่บ้านชายแดนฝั่งประเทศลาวและเกาะดอนกลางแม่น้ำโขง โดยเฉพาะยาบ้าและไอซ์ เพื่อเตรียมลักลอบนำเข้าเพื่อจัดส่งให้กับผู้ค้าชาวไทย

ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 จังหวัดอุบลราชธานีได้ออกคำสั่งให้ระงับการเดินทางเข้า – ออกของบุคคล ยานพาหนะ และสิ่งของบริเวณจุดจอดเรือ , ท่าข้ามประเพณี , จุดผ่อนปรนทางการค้า และจุดผ่านแดนถาวร สำหรับการนำเข้า – ส่งออกสินค้าให้ผ่านแดนได้เฉพาะจุดผ่านแดนถาวรช่องเม็กเท่านั้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อทำให้การลักลอบนำเข้ายาเสพติดกระทำได้ยากขึ้น และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลักลอบจำหน่ายและในการส่งมอบยาเสพติด เช่น ให้ลูกค้าโอนเงินก่อน จากนั้นผู้ค้ายาเสพติดจะให้เครือข่ายนำยาเสพติดไปส่งมอบ โดยนำไปวางไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ แล้วจึงแจ้งให้ลูกค้าทราบภายหลังและหลังจากที่มีการผ่อนคลายมาตรการ พบว่ากลุ่มผู้ค้าและผู้ลำเลียงยาเสพติดเริ่มกลับมาเคลื่อนไหวมากขึ้น

ยังคงมีข่าวสารการลักลอบนำเข้ายาบ้าจากฝั่งประเทศลาวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะพื้นที่อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานีเป็นอำเภอหลักที่มีการนำเข้ายาเสพติด จากข้อมูลด้านการข่าวและการจับกุมผู้ต้องหาซึ่งให้ข้อมูลพื้นที่ที่รับยาเสพติดมาจากบริเวณชายแดนอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานีหลายคดีมีปริมาณยาบ้าหลักหมื่นเม็ดถึงหลักล้านเม็ด

รูปแบบการลักลอบนำเข้าและลำเลียงยาเสพติด มี 2 รูปแบบ คือ นำมากระจายในพื้นที่และลำเลียงเข้าสู่พื้นที่ตอนใน ใช้การติดต่อสื่อสารด้วยโทรศัพท์ เช่น โทรศัพท์มือถือ ไลน์ เฟสบุ๊ก นัดหมายส่งยาเสพติดริมฝั่งชายแดนไทย โดยใช้เรือหางยาวนำมาขึ้นฝั่งบริเวณใกล้ถนนสายยุทธศาสตร์เลียบแม่น้ำโขง และพื้นที่ติดแม่น้ำโขง ราคายาบ้าขายส่ง ราคาเม็ดละ 20,000 – 30,000 บาท/1 มัด (2,000 เม็ด) ขายปลีกเม็ดละ 30 - 150 บาท ไอซ์ขายส่ง 350,000 บาท/กิโลกรัม ค่าจ้างขนของผู้ลำเลียงชาวไทย มัดละ 1,000 – 2,000 บาท

ยาบ้ายังคงเป็นปัญหาหลักของการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยสภาพปัญหาอยู่ในระดับสูง เมื่อเทียบกับผลการจับกุมคดียาเสพติดทั้งหมดของปีงบประมาณ 2563 พบมีการจับกุมอยู่ในอันดับที่ 1 ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยจังหวัดอุบลราชธานีมีการจับกุมดำเนินคดียาบ้ามากที่สุด มีสถิติการจับกุมคดียาเสพติด ปีงบประมาณ 2561 จับกุมคดีค่า 1,880 คดี ปีงบประมาณ 2562 จับกุมคดีค่า 2,410 คดี และปีงบประมาณ 2563 จับกุมคดีค่า 2,920 คดี เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 21.16 ซึ่งแสดงแนวโน้มให้เห็นว่าปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่ยังคงมีอยู่และอาจมีสถานการณ์ยาเสพติดที่เพิ่มมากขึ้น

การดำเนินการของกองกำลังสุรนารีในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

กองกำลังสุรนารีเป็น 1 ใน 7 กองกำลังป้องกันชายแดนรับผิดชอบพื้นที่แนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างติดกับประเทศลาวและกัมพูชา ได้จัดตั้ง ที่บัญชาการกองกำลังสุรนารีขึ้น มีภารกิจในการควบคุม อำนาจการ กำกับดูแลกำลังป้องกันชายแดนด้านลาว ภายใต้พันธกิจ 3 ประการ ของศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก ได้แก่ การเฝ้าตรวจและป้องกันชายแดน, การจัดระเบียบพื้นที่และแก้ไขปัญหาคความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน และการประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน มุ่งเน้นงานด้านยาเสพติด ซึ่งกองทัพบกได้มอบนโยบายให้กองกำลังป้องกันชายแดนยึดถือปฏิบัติ คือ นโยบายหยุดยาเสพติดไว้ที่แนวชายแดน มีพื้นที่รับผิดชอบ 9 อำเภอชายแดนของจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ การจัดกำลังประกอบด้วย 1 กองร้อยทหารราบ, หน่วยเรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำแม่น้ำโขง เขตอุบลราชธานี, 4 กองร้อยทหารพราน , 3 กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดน , 2 หมวดลาดตระเวนระยะไกล , 4 ชุดสุนัขทหาร , 9 ชุดพัฒนามวลชนสัมพันธ์ , 2 ชุดวิทยากรกระบวนการสร้างเครือข่ายผู้นำชุมชนเข้มแข็ง , 2 ชุดปฏิบัติการกิจการพลเรือน , 2 ชุดสกัดกั้นศูนย์อำนาจการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้บูรณาการกำลังทั้งสายงานป้องกันประเทศและสายงานรักษาความมั่นคงภายใน รวมถึงส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 3 ตำรวจภูธรในพื้นที่ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระดับจังหวัดและระดับอำเภอในพื้นที่ โดยแบ่งพื้นที่ปฏิบัติการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็น 2 พื้นที่ ได้แก่

พื้นที่เฟ่งเส็ง 2 พื้นที่ ได้แก่ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดอำนาจเจริญ และ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี เนื่องจากมีแม่น้ำโขงกั้นตามแนวชายแดนไทย - ลาว ปราบกฏข้ามสาร การลักลอบนำยาเสพติดข้ามแม่น้ำโขงเข้ามายังประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง

พื้นที่เฝ้าระวัง ตั้งแต่ อำเภอนาตาล ถึง อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี เนื่องจากแนวชายแดนเป็นพื้นดินติดต่อกับประเทศลาว ปรากฏข่าวสารการลักลอบนำเข้ายาเสพติด เมื่อการลักลอบนำเข้าทางน้ำถูกจำกัด

กองกำลังสุรนารีได้ดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยอาศัยอำนาจตามกฎอัยการศึกบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและปฏิบัติตามกรอบของยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด 4 มาตรการ ดังนี้

1. มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ ใช้กลไกของชุดประสานงานพื้นที่ชายแดนไทย-ลาว ที่ตั้งโดยกรมกิจการชายแดนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย ในการพบปะพัฒนาสัมพันธ์ประสานความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแนวชายแดนร่วมกัน ซึ่งกองกำลังสุรนารีได้จัดนายทหารประสานงานระดับพื้นที่ประสานงานกับตัวแทนประเทศลาว โดยที่ผ่านมามีการจัดประชุมในระดับพื้นที่ 2 ครั้ง และได้ดำเนินโครงการหมู่บ้านเข้มแข็งคู่ขนานตามแนวชายแดน ในพื้นที่มี 1 คู่หมู่บ้าน คือ บ้านทุ่งหนองบัว ตำบลช่องเม็ก อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี กับ บ้านวังเต่า เมืองโพนทอง แขวงจำปาสัก ประเทศลาว
2. มาตรการการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย โดยบูรณาการร่วมกับตำรวจภูธรฝ่ายปกครอง สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค 3 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มุ่งเน้นการสกัดกั้นยาเสพติดให้ได้ที่บริเวณแนวชายแดน มีการปฏิบัติประกอบด้วย การประชุมโต๊ะข่าว การลาดตระเวนทางน้ำ การจัดระเบียบจุดจอดเรือ การลาดตระเวนทางบก การจัดตั้งจุดตรวจจำนวน 10 จุด การจัดตั้งจุดตรวจทางยุทธวิธี การซุ่มเฝ้าตรวจ การปิดล้อมตรวจค้น การจัดกำลังสนับสนุนการปฏิบัติงาน ณ จุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่อนปรนเพื่อการค้า
3. มาตรการการป้องกันยาเสพติด โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนบริเวณแนวชายแดน โดยเฉพาะในระดับหมู่บ้าน ด้วยการจัดอบรมและโครงการต่างๆ เข้าดำเนินการในหมู่บ้านเป้าหมาย
4. มาตรการการบำบัดรักษายาเสพติด โดยร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงพยาบาลระดับอำเภอและระดับจังหวัดในพื้นที่ นำผู้เสพยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดฟื้นฟูทั้งแบบสมัครใจและการบังคับ

วิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติงานของกองกำลังสุรนารี

1. ด้านกำลังพล การจัดกำลังปฏิบัติงานในกองกำลังสุรนารีจะหมุนเวียนกำลังพลจากหน่วยปกติมาบรรจุเพื่อปฏิบัติงานทุก ๆ ปี จึงมีบางส่วนที่เป็นกำลังพลใหม่ ทำให้ขาดทักษะ ความรู้ ประสบการณ์และขาดความชำนาญพื้นที่ จึงอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน การเกาะติดพื้นที่และการเกาะติดประชาชน โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งงานด้านการข่าว และปัญหาด้านบุคลากรที่มีอยู่อย่างจำกัด กำลังพลบางส่วนจะรับผิดชอบงานใน 2 หน้าที่ โดยมีหน้าที่หลักและหน้าที่งานด้านยาเสพติดเพิ่มเติม

2. ด้านการข่าว งานข่าวเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การปฏิบัติงานด้านยุทธการ ยังขาดเอกภาพและการบูรณาการกันอย่างแท้จริง เนื่องจากในพื้นที่มีชุดข่าวจากหลายหน่วยงานยังมีภาพข่าวไม่ตรงกันและการประสานข้อมูลสำคัญเร่งด่วน เช่น การตรวจสอบ ติดตาม หรือไล่จับกุมไม่ทันเวลาเนื่องจากติดที่ขั้นตอนและการเข้าถึงข้อมูล รวมถึงข้อจำกัดในเรื่องการวิเคราะห์ข่าวของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจุบันข้อมูลด้านการข่าวจะขึ้นอยู่กับตัวบุคคลเป็นหลัก ยังไม่มีการจัดทำข้อมูลด้านการข่าวที่เป็นระบบให้เจ้าหน้าที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว

3. ด้านยุทธการ เนื่องจากข้อจำกัดด้านพื้นที่ปฏิบัติการ จำนวนกำลังพล และเครื่องมือที่ทันสมัย ทำให้มีผลต่อการปฏิบัติงานยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร การปฏิบัติงานทางยุทธการถึงแม้ฝ่ายทหารจะมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายแต่เพื่อป้องกันจากการร้องเรียนจึงต้องปฏิบัติร่วมกับฝ่ายตำรวจและฝ่ายปกครอง ทำให้บางครั้งข่าวสารอาจมีการรั่วไหล การจัดกำลังปฏิบัติหน้าที่จะมีกำลังพลสายงานป้องกันประเทศร่วมกับสายงานการรักษาความมั่นคงภายในใช้อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกฎหมายการศึก พ.ศ.2457 ในอำเภอชายแดน แต่งานด้านยาเสพติดไม่สามารถใช้อำนาจหน้าที่นอกพื้นที่ได้ ซึ่งจะจำกัดการติดตามขยายผลการจับกุมออกไปนอกพื้นที่ ซึ่งถ้าจะให้มีความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติด จะต้องมียุทธวิธีประจำตัวเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่ออกให้โดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แต่มีขั้นตอนและกระบวนการที่ใช้ระยะเวลานานมาก

4. ด้านส่งกำลังบำรุง มียุทธโศภรณ์เพียงพอในงานป้องกันประเทศ แต่ขาดเครื่องมือสนับสนุนงานด้านยาเสพติดโดยเฉพาะเครื่องมือที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

5. ด้านกิจการพลเรือน ชุมชน/ประชาชนเป็นเป้าหมายหลักในการป้องกันให้ปลอดภัยจากยาเสพติด การแก้ปัญหาที่ยั่งยืนจะต้องได้รับความร่วมมือและให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงตามแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมจึงจะเกิดความยั่งยืน แต่ที่ผ่านมานโยบายหรือแนวทางแก้ปัญหาส่วนใหญ่กำหนดมาจากภาครัฐ ประชาชนในพื้นที่จะมีส่วนร่วมเป็นเพียงผู้ปฏิบัติซึ่งส่วนใหญ่ถูกคัดเลือกหรือเกณฑ์ไม่ได้เกิดจากความสมัครใจ ยังขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือการกำหนดทิศทางในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาชุมชนของตนเอง การแก้ปัญหาจึงไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง ทำให้ไม่เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายเท่าที่ควร การแพร่ระบาดของยาเสพติดที่กระจายทั่ว

ทุกพื้นที่แต่เจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อย ก็เป็นข้อจำกัดในการเข้าถึงประชาชนและการเกาะติดพื้นที่ รวมถึงการสร้างเงื่อนไขของเจ้าหน้าที่ทั้งการปฏิบัติตนและการเรียกรับผลประโยชน์ หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ก็มีผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการต่างๆ เช่นกัน

วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

ด้านการเมือง ด้านความร่วมมือของประเทศเพื่อนบ้าน ทางลาวไม่มีนโยบายที่จะจัดตั้งกลไกความร่วมมือกับไทยในลักษณะทหารต่อทหาร ซึ่งกองทัพประชาชนลาวไม่มีการจัดกำลังป้องกันชายแดนในลักษณะการจัดหน่วยเฉพาะกิจเหมือนฝ่ายเรา การป้องกันชายแดนในสภาวะปกติถึงภัยคุกคามระดับต่ำจะอยู่ภายใต้อำนาจการควบคุมของเจ้าแขวง ซึ่งลาวมักจะดำรงความสัมพันธ์กับไทยผ่านทางผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีพื้นที่ด้านตรงข้ามมากกว่า อีกประการหนึ่งคือ วิสัยทัศน์และค่านิยมของฝ่ายปกครองของไทยจะให้ความสำคัญที่ขัดกลางความร่วมมือด้านเศรษฐกิจมากกว่าผลกระทบด้านความมั่นคง แม้ว่าจะมีผู้แทนหน่วยงานความมั่นคงร่วมอยู่ในคณะกรรมการฯ ของฝ่ายไทยแต่ก็ไม่สามารถให้ข้อเสนอแนะในทัศนะด้านความมั่นคงได้เต็มที่นัก

ปัจจุบันมีการจัดตั้งชุดประสานงานประจำพื้นที่ชายแดนไทยลาว มีการประชุมร่วมกันในระดับกองบัญชาการกองทัพไทยกับกองบัญชาการกองทัพลาว แต่ในทางปฏิบัติยังไม่เป็นรูปธรรมเท่าที่ควร และการประชุมในระดับพื้นที่ เช่น ผู้แทนกองกำลังสุรนารีกับผู้แทนทหารแขวงของลาวยังมีอุปสรรค คือ ทหารลาวทุกระดับจะต้องได้รับการอนุมัติจากกระทรวงป้องกันประเทศลาวก่อนทุกครั้งจึงจะประชุมร่วมกับทหารไทยได้ ในขณะที่ผู้บัญชาการกองกำลังสุรนารีสามารถอนุมัติให้ผู้แทนเข้าร่วมประชุมได้ในระดับพื้นที่ และระบบสามโนประชากรของลาวยังไม่ทันสมัยครอบคลุม ซึ่งสังเกตได้จากประชาชนลาวตามแนวชายแดนส่วนใหญ่ไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน ทำให้ยากต่อการจำแนกคัดกรองบุคคลตามแนวชายแดน

ด้านเศรษฐกิจ ชุมชนตามแนวชายแดนส่วนใหญ่ประชาชนมีฐานะยากจน คนหนุ่มสาวมักเดินทางไปทำงานในเมืองทำให้ขาดการดูแลเอาใจใส่เด็กและเยาวชน ทำให้มีโอกาเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ถึงแม้จะมีกระบวนการสร้างชุมชนเข้มแข็งโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ก็ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควรเนื่องจากสภาพปัญหาเศรษฐกิจ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่อยู่ในชุมชนส่วนใหญ่จะมีฐานะดีโดยแสดงออกทางวัตถุและความสุขสบาย

ด้านสังคมจิตวิทยา การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่มีการจำกัดการผ่านเข้า-ออกตามแนวชายแดน ทั้งด่านพรมแดนและท่าข้ามประเพณี ทำให้การลักลอบนำเข้ายาเสพติดเพื่อมาจำหน่ายในพื้นที่กระทำได้ยากขึ้น และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลักลอบจำหน่ายและส่งมอบยาเสพติด เช่น ให้โอนเงินค่ายาเสพติดให้ก่อน

จากนั้นผู้ค้าจะให้เครือข่ายของตนเองนำยาเสพติดไปส่งมอบให้แก่ลูกค้า โดยนำยาเสพติดไปวางไว้ตามสถานที่ต่างๆ แล้วจึงแจ้งให้ลูกค้าทราบภายหลัง และถึงจะถูกจับกุมได้รับโทษจำคุกไม่นานก็ออกมาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอีก จึงเป็นตัวอย่างให้คนในพื้นที่เอาเป็นเยี่ยงอย่าง สภาพครอบครัวขาดความอบอุ่นส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาเพียงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทำให้ถูกชักจูงได้ง่ายจากกลุ่มขบวนการ รวมถึงอิทธิพลของกลุ่มขบวนการทำให้ประชาชนบางส่วนเพิกเฉยและไม่ให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสเท่าที่ควร และถึงแม้จะมีการนำผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและมีการติดตามพฤติกรรมก็ตาม แต่เมื่อผู้ที่ผ่านการบำบัดกลับมาใช้ชีวิตในสภาพแวดล้อมเดิมก็มักจะหวนกลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก

กลุ่มนักค้าประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการลักลอบนำเข้ามาในแต่ละครั้งและมีความเชื่อมโยงลักษณะเครือข่ายกับกลุ่มนักค้าในพื้นที่ มักจะข้ามชายแดนไปมาหาสู่กันอย่างไร้ระเบียบไม่ใช้จุดหรือเส้นทางที่ภาครัฐกำหนดโดยอ้างประเพณีวัฒนธรรม รวมถึงบางส่วนถูกญาติชักจูงให้เข้าร่วมขบวนการ ทำให้รู้ความเคลื่อนไหวของเจ้าหน้าที่ จึงสะดวกในการกระทำผิดแล้วหลบหนีไปอยู่กับญาติในพื้นที่ฝั่งตรงข้ามยากต่อการจับกุม

ยาเสพติดที่มีการลักลอบนำเข้ามาในประเทศเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ราคายาเสพติดมีแนวโน้มลดลง ทำให้เกิดการกระตุ้นการใช้ในกลุ่มผู้เสพยามากขึ้น ขณะที่พฤติกรรมของกลุ่มผู้เสพยาจะมีการเพิ่มปริมาณการเสพยาต่อครั้งมากขึ้น

ด้านการทหาร สภาพภูมิประเทศที่มีระยะทางยาวและมีเกาะดอนตามลำแม่น้ำโขงในการพักคอยยาเสพติด สามารถลำเลียงยาเสพติดเข้ามาได้ตลอดแนวชายแดนโดยเฉพาะริมฝั่งแม่น้ำโขงในหน้าแล้งห้วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายนจะลดระดับลงจนเป็นสันดอนทรายทำให้บางจุดกว้างเพียง 20 เมตร ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการลาดตระเวนทางเรือ และง่ายต่อการลักลอบข้ามไปมาด้วยเท้า และแม่น้ำโขงยังมีเกาะดอนหลายแห่งที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่อธิปไตยของลาว กลุ่มขบวนการจึงมักนำยาเสพติดมาซุกซ่อนตามเกาะดอนก่อนที่จะหาโอกาสลักลอบขนเข้ามาในไทย ซึ่งภูมิประเทศริมตลิ่งจะเป็นปราการยากต่อการไล่ติดตามทำให้เอื้ออำนวยต่อการลักลอบนำเข้ายาเสพติดและหลบหนีของกลุ่มขบวนการ

ด้านเทคโนโลยี การติดต่อสื่อสารของกลุ่มนักค้ายาเสพติดในปัจจุบันทำได้สะดวกรวดเร็ว เช่น การใช้โทรศัพท์, แอปพลิเคชันไลน์, Facebook Messenger เป็นต้น ส่งผลให้ผู้ค้าพื้นที่ตอนใน สามารถสั่งยาเสพติดเข้ามาในพื้นที่ชายแดนตามความต้องการได้ตลอดเวลา การค้ายาเสพติดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับการส่งยาเสพติดทางพัสดุไปรษณีย์ในแต่ละครั้งจะส่งไปได้หลายพื้นที่ในคราวเดียวและหลายชั้น นอกจากนี้การโอนเงินค้ายาเสพติดผ่าน Mobile Application รวมทั้งอินเทอร์เน็ตเป็นปัจจัยหนึ่งที่เสริมให้การค้ายาเสพติด

ออนไลน์ขยายวงออกไปได้มากขึ้น ทำให้ภาครัฐฝ่ายความมั่นคงต้องปรับตัว ปรับกฎหมาย ในมิติของการต่อต้านการกระทำความผิดให้ได้อย่างเท่าทันกับการใช้ช่องทางทางการเงิน ที่เปลี่ยนรูปแบบเพื่อการกระทำความผิด ไม่ว่าจะเป็นการฟอกเงิน หรือการค้ายาเสพติด

วิเคราะห์ทางเลือกทางยุทธศาสตร์

ศาสตร์พระราชา เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กล่าวว่า **เข้าใจ** คือ ทำอะไรต้องเข้าใจปัญหา เข้าใจ หนทางแก้ไข เข้าใจกระบวนการจัดการ และปรับความเข้าใจระหว่างผู้ให้ ผู้รับเสียก่อน ให้เข้าใจซึ่งกันและกัน **เข้าถึง** คือ เมื่อเข้าใจระหว่างกันแล้ว ต้องเข้าถึงการกระทำ สร้างความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง เข้าถึงเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ และความสามัคคีของผู้ปฏิบัติ ร่วมมือร่วมไม้กันทำงาน **พัฒนา** คือ เมื่อต่างฝ่ายต่างเข้าใจกันแล้ว เข้าถึงกันแล้ว การพัฒนาก็จะดำเนินการไปอย่างยั่งยืน ไม่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและการเมือง หากแต่นำไปสู่ความสมดุล มั่นคง และยั่งยืน

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน โดย อธิพงษ์ ตันศิริ (2560) พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ร่วมกันในชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือ ร่วมปรึกษา วางแผน ดำเนินการพัฒนา การทำกิจกรรม ร่วมรับรู้ เสนอความเห็น ในการตัดสินใจ ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามตรวจสอบ โดยเข้ามามีส่วนร่วม ในกิจกรรม รูปแบบต่าง ๆ ร่วมกัน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2563) พบว่า แผนปฏิบัติการ ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2563 - 2565 ประกอบด้วย 5 มาตรการ คือ ความร่วมมือระหว่างประเทศ การปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย การป้องกัน ยาเสพติด การบำบัดรักษา ยาเสพติด และการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ เพื่อบรรลุ วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมั่นคง ปลอดภัยจากยาเสพติดอย่างยั่งยืน ด้วยการมีส่วนร่วมจาก ทุกภาคส่วนในสังคม และความร่วมมือระหว่างประเทศ”

การวิเคราะห์ SWOT ของกองกำลังสุรนารีในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

จุดแข็ง (Strengths)

1. กำลังพลมีระเบียบวินัย มีโครงสร้างการบังคับบัญชาและการแบ่งมอบพื้นที่รับผิดชอบ ที่ชัดเจน

2. มีกรอบนโยบายในการปฏิบัติงานแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ชัดเจนเป็นระบบ
3. สามารถปฏิบัติงานได้ทั้งทางบกและทางน้ำเนื่องจากได้รับมอบการกำลังเพิ่มเติม

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. กำลังพลบางส่วนยังขาดความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติด
2. ขาดเอกภาพด้านงานข่าว และขาดระบบฐานข้อมูลกลางด้านการข่าวแบบบูรณาการ
3. การปฏิบัติงานด้านยุทธการยังไม่ครอบคลุมพื้นที่เนื่องจากข้อจำกัดด้านกำลังพลและพื้นที่ปฏิบัติการ
4. มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดจำกัด
5. ขาดแคลนเครื่องมือเฝ้าตรวจที่มีเทคโนโลยีทันสมัย
6. กำลังพลบางส่วนสร้างเงื่อนไขในพื้นที่

โอกาส (Opportunities)

1. ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเป็นอย่างดี
2. เป็นที่เชื่อมั่น รัก และศรัทธาของประชาชนในพื้นที่

อุปสรรค (Threats)

1. พื้นที่ปฏิบัติการมีความกว้างมากเมื่อเทียบกับกำลังที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ และหลากหลายมิติ เป็นทั้งชายแดนทางบก ทางน้ำ พื้นที่ราบ พื้นที่ป่าเขา และชุมชนเมือง
2. เกาะดอนตามลำแม่น้ำโขงเป็นแหล่งซุกซ่อนยาเสพติดที่สำคัญซึ่งเป็นอธิปไตยของประเทศเพื่อนบ้าน
3. การประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านยังไม่แน่นแฟ้นและเป็นรูปธรรมเท่าที่ควร
4. ชุมชนตามแนวชายแดนของทั้งฝั่งไทยและประเทศเพื่อนบ้านมีฐานะยากจน บางส่วนมีความสัมพันธ์เป็นเครือญาติกับกลุ่มขบวนการ
5. ประชาชนในพื้นที่ยังไม่ให้ความร่วมมือในการแจ้งข่าวสารเท่าที่ควร

ทางเลือกในการแก้ไข้ปัญหา

ทางเลือกที่ 1 นำศาสตร์พระราชา เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา มาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานเพื่อปลูกฝังและปรับทัศนคติเจ้าหน้าที่ของหน่วย ลดการสร้างเงื่อนไข และพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน/ชุมชนให้เกิดภูมิคุ้มกัน

ทางเลือกที่ 2 นำทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชนมาใช้เพื่อให้การแก้้ปัญหาตรงความต้องการของประชาชนและเกิดความยั่งยืน

ทางเลือกที่ 3 นำมาตรการในการแก้้ปัญหาเสพติดมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดความประสานสอดคล้องกับหน่วยงานหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้้ปัญหาเสพติด

ทางเลือกที่ 4 นำทั้งสามแนวคิด ทฤษฎีมาใช้ร่วมกัน เพื่อให้การแก้้ปัญหาตรงความต้องการของประชาชน เกิดความประสานสอดคล้องระหว่างหน่วยงาน และเกิดความยั่งยืน ครอบคลุมในทุกด้าน

วิเคราะห์แนวทางใหม่ในการแก้้ปัญหา

จากการวิเคราะห์ SWOT และการปฏิบัติที่ผ่านมา รวมถึงนำแนวคิดทฤษฎีข้างต้นมาพิจารณาร่วมกันพบว่า ทางเลือกที่ 1-3 หากนำเพียงแนวคิดทฤษฎีเดียวมาใช้ อาจทำให้การแก้้ปัญหาไม่ครอบคลุม ไม่เกิดความยั่งยืน และอาจเกิดปัญหาการสร้างเงื่อนไขของเจ้าหน้าที่ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรใช้ทางเลือกที่ 4 ซึ่งกองกำลังสุรนารีจะต้องลดจุดอ่อนและเพิ่มจุดแข็ง ด้วยการสร้างเสริมความพร้อมของกำลังพลและยุทธโธปกรณ์ ปรับทัศนคติในการปฏิบัติงาน จัดระบบงานด้านการข่าวให้มีเอกภาพและบูรณาการ และเสริมการปฏิบัติงานด้านยุทธการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ต้องลดอุปสรรคและเพิ่มโอกาสในงานด้านกิจการพลเรือนให้ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีและให้ความร่วมมือสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานของกองกำลังสุรนารีในการป้องกันและแก้้ปัญหาเสพติดบริเวณอำเภอชายแดนจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญให้มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ในการแก้้ปัญหา จากเดิมที่กำลังพลต้องปฏิบัติงานใน 2 หน้าที่ โดยมีหน้าที่หลักและหน้าที่งานด้านเสพติดเพิ่มเติม เป็นการมอบภารกิจให้หน่วยรับผิดชอบงานด้านเสพติดโดยเฉพาะ มีศูนย์เฝ้าระวังควบคุม อำนวนายการ สั่งการตลอด 24 ชั่วโมง ติดตามการปฏิบัติด้วยกล้องวงจรปิด CCTV จากเดิมที่ใช้การปฏิบัติงานโดยอาศัยคนเป็นหลัก ต้องนำนวัตกรรมเครื่องมือที่มีเทคโนโลยีมาเสริมประสิทธิภาพในการ

ปฏิบัติงานร่วมกับคน ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติงาน และการดำเนินการตาม 5 มาตรการในการแก้ไขปัญหาเสพติด น้อมนำศาสตร์พระราชาและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติงานด้านยาเสพติด

1.1 ด้านกำลังพล จัดหน่วยรับผิดชอบงานด้านยาเสพติดโดยเฉพาะบรรจุในโครงสร้างการจัดกำลังในลักษณะมอบภารกิจ โดยกำลังส่วนนี้ควรปรับเปลี่ยนวงรอบการปฏิบัติงาน จากคำสั่งป้องกันชายแดนประจำปีเป็นแผนงานความมั่นคงชายแดน ห้วงระยะ 3-5 ปี เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน และประสานเร่งรัดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดออกบัตรประจำตัวให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดแต่เนิ่น รวมถึงควรบรรจุนายทหารพระธรรมนูญเพื่อเป็นที่ปรึกษาทางด้านกฎหมาย และการเสริมสร้างทัศนคติในการปฏิบัติงานของหน่วยและกำลังพลเป็นรายบุคคล โดย

การคัดเลือกกำลังพล : ให้ความสำคัญการบรรจุกำลังพลที่มีขีดความสามารถและมีทัศนคติที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานเป็นลำดับแรก โดยการตรวจสอบประวัติและพฤติกรรมบรรจุกำลังพลที่มีความรู้ความสามารถตรงกับสายงาน

การจัดการฝึกอบรม : ปรับมาตรฐานของทักษะขีดความสามารถตามภารกิจ ให้ความรู้เรื่องกฎการปะทะ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน และความรู้ความเข้าใจในศาสตร์พระราชา เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงาน ป้องกันการสร้างเงื่อนไขในพื้นที่และแก้ปัญหาให้เกิดความยั่งยืน

1.2 ด้านส่งกำลังบำรุง เตรียมความพร้อมด้านเครื่องมือและยุทโธปกรณ์ โดยจัดทำบัญชีเครื่องมือและยุทโธปกรณ์ที่มีความจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดและบัญชีความต้องการเครื่องมือและยุทโธปกรณ์เพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนให้หน่วยเกิดความพร้อมก่อนออกปฏิบัติงาน และเตรียมพร้อมในการส่งกำลังและซ่อมบำรุง

2. การดำเนินการตาม 5 มาตรการในการแก้ไขปัญหาเสพติด

2.1 มาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ ชุดประสานงานพื้นที่ชายแดน ไทย-ลาว ระดับพื้นที่ควรจะมีกิจกรรมหรือการพบปะพัฒนาสัมพันธ์กันบ่อยครั้งขึ้น โดยเฉพาะในรูปแบบไม่เป็นทางการ หากสถานการณ์โควิด 19 คลี่คลายอาจจะแลกเปลี่ยนการเยี่ยมชมเยือนกันเพื่อให้เกิดความไว้วางใจและความร่วมมือในการแก้ปัญหาในระดับพื้นที่ได้เหมือนทางด้านไทย-กัมพูชา รวมถึงโครงการหมู่บ้านเข้มแข็งคู่ขนานตามแนวชายแดนเป็นเครื่องมือที่จะช่วยในการเข้าไปสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานและประชาชนของทั้ง

สองประเทศ จึงต้องดำเนินการให้เป็นรูปธรรมด้วยการจัดโครงการให้ความช่วยเหลือ จัดกิจกรรมประเพณีที่เชื่อมโยงกัน และขยายโครงการในลักษณะเดียวกันออกไปในพื้นที่อื่นๆ

2.2 มาตรการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย งานด้านด้านยุทธการ ต้องวางแผน ปฏิบัติงานด้านยุทธการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อมด้านกำลังพล เครื่องมือยุทธโศปกรณ์ และงบประมาณไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน จัดหาเครื่องมือเฝ้าตรวจที่มี เทคโนโลยีทันสมัยมาเสริมการปฏิบัติงานและลดช่องว่างในพื้นที่ล่อแหลมที่เจ้าหน้าที่ ไม่สามารถจัดกำลังดูแลได้ทั่วถึงเพื่อลดข้อจำกัดของพื้นที่ปฏิบัติการ เช่น เครื่องตรวจจับ ระบบเซ็นเซอร์พร้อมกล้องบันทึกภาพอัตโนมัติ กล้องตรวจจับรังสีความร้อนอินฟราเรด โดรนติดกล้องตรวจจับรังสีความร้อน ระบบกล้องวงจรปิด (CCTV) รวมทั้งบูรณาการ การใช้ประโยชน์ของระบบกล้องวงจรปิด (CCTV) ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครื่องมือตรวจสอบสารเสพติดแบบพกพา จะช่วยให้ตรวจหาสารเสพติดได้อย่างรวดเร็วทั้งที่ ลำเลียงซุกซ่อนมากับบุคคล ยานพาหนะและซุกซ่อนไว้ในอาคารบ้านพัก เพื่อให้สามารถ ตรวจค้นได้มากขึ้น รวมถึงระบบติดต่อสื่อสารที่สามารถเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างจุดตรวจ จุดสกัดกัน เพื่อให้การประสานงานระหว่างจุดตรวจมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บูรณาการการใช้เทคโนโลยีและพัฒนาประสิทธิภาพด้านตรวจ จุดตรวจ/จุดสกัด อาทิ พัฒนาด่านตรวจที่มี License Plate ทั่วประเทศให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และพัฒนาให้มี License Plate Moblie ที่สามารถเคลื่อนย้ายจุดติดตั้งไปตามสถานการณ์ เพื่อสกัดกั้น การลักลอบลำเลียงยาเสพติดกรณีเสี่ยงด้านหลักหรือเส้นทางหลัก รวมถึงให้สิทธิระดับ ผู้บังคับบัญชาในการเข้าใช้สนับสนุนการสืบสวนขยายผลที่มุ่งเน้นพิเศษกรณีติดตามหรือ วิเคราะห์เส้นทางลำเลียงยาเสพติดของกลุ่มขบวนการ

2.3 มาตรการการป้องกันยาเสพติด เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้กับประชาชน/ชุมชน ให้ปลอดภัยจากยาเสพติด ด้วยงานด้านกิจการพลเรือน ดังนี้

การเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดนโดยให้มีคณะกรรมการ หรือคณะทำงานระดับหมู่บ้านที่มีการแต่งตั้งอย่างถูกต้อง ให้เป็นกลไกหลักในการแก้ไข ปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนโดยตรง ให้มีอำนาจหน้าที่และงบประมาณโดยเฉพาะ ให้มีอัตรากำลังหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเรื่องยาเสพติดโดยเฉพาะอย่างชัดเจน เช่น ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน เป็นต้น สนับสนุนงบประมาณทั้งจากองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และจากส่วนกลางเพื่อให้การดำเนินการเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

ใช้มาตรการพัฒนาทางเลือกตามแนวทางศาสตร์พระราชา ด้วยโครงการเศรษฐกิจพอเพียง และโครงการพระราชดำริ สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มีรายได้ที่สุจริต โดยส่งเสริม อาชีพ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน ถือว่าเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมที่สำคัญอย่างหนึ่ง

ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจังควบคู่กับการดำเนินกิจกรรมอื่นๆ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้กับประชาชน/ชุมชนให้ปลอดภัยจากยาเสพติด

สร้างการเป็นอาสาป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดน โดยจัดกำลังหน่วยปฏิบัติการจิตวิทยา เพื่อประสานงานระหว่างประชาชนและกลไกด้านการพัฒนาทางเลือก ตลอดจนแสวงประโยชน์งานข่าวด้านยาเสพติด จัดตั้งเครือข่ายแหล่งข่าวและการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด

การจัดทำโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนตามทฤษฎีการมีส่วนร่วม โดยเริ่มจากตัวประชาชนในพื้นที่เองให้ตระหนักในปัญหาและร่วมกันหาแนวทางป้องกันแก้ไขยาเสพติดตามศักยภาพของคนในชุมชนก่อน ศป.ปส.อำเภอ ต้องมีบทบาทในการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมตั้งแต่ขั้นการจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อให้เกิดการประสานสอดคล้องและไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน

ระดมความร่วมมือจากหน่วยราชการ องค์กรธุรกิจเอกชน สื่อภาคประชาชน เพื่อร่วมเป็นกลไกในการสื่อสาร สร้างการรับรู้เกี่ยวกับโทษพิษภัย บทลงโทษตามกฎหมาย และแนวทางป้องกันตนเอง ครอบครัว หมู่บ้าน/ชุมชนของตนให้พ้นจากปัญหายาเสพติด

2.4 มาตรการการบำบัดรักษายาเสพติด นำผู้เสพยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาในระบบสมัครใจเป็นหลัก เน้นการใช้กระบวนการชุมชนในการผลักดันและนำผู้เสพเข้าสู่การบำบัดรักษา ตลอดจนดูแลและช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษาโดยยึดหลักแนวคิด “ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย” ใช้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการเฝ้าระวัง และชักชวนผู้เสพยาเสพติดให้เข้าสู่กระบวนการการบำบัดรักษา รวมถึงร่วมดูแลติดตามช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษาในการลด ละ เลิกยาเสพติด ส่งเสริมให้ส่วนราชการ เอกชน และภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดในชุมชน

2.5 มาตรการการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ ต้องกำหนดให้มีการบูรณาการวางแผนและปฏิบัติด้านยาเสพติดร่วมกันอย่างจริงจังทั้งฝ่ายปกครอง ทหาร ตำรวจ และส่วนที่เกี่ยวข้อง ก่อนที่จะเสนองบประมาณประจำปีเพื่อให้การบูรณาการทรัพยากร แผนงาน งบประมาณ นำไปสู่ผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน งานด้านการข่าวต้องพัฒนาระบบฐานข้อมูลเทคโนโลยีด้านการข่าวยาเสพติด และจัดระบบข้อมูลข่าวสารยาเสพติด ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถบูรณาการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานด้วยความสะดวก รวดเร็ว ได้ทุกที่

ตลอดเวลา อย่างปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ รวมถึงการประสานข้อมูลกับกรมรบพิเศษที่ 2
ในงานข่าวยาเสพติดภายนอกประเทศให้เป็นระบบ

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์การวิจัยที่ต้องการอธิบายสภาพปัญหายาเสพติดหลังจากสถานการณ์ covid 19 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติดและหาแนวทางพัฒนาการแก้ไขปัญหาเสพติดของกองกำลังสุรนารีในพื้นที่อำเภอชายแดนจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า

การแพร่ระบาดของโควิด 19 ทำให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้มีการปรับเปลี่ยนพฤติการณ์ในการลักลอบจำหน่ายและในการส่งมอบยาเสพติด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจำกัดการผ่านเข้าออกตามด่านพรมแดนและท่าข้ามต่างๆ รวมถึงความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการติดต่อสื่อสาร จึงต้องรู้เท่าทันและตรวจสอบติดตามด้วยการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเทคโนโลยีด้านการข่าวยาเสพติด และจัดระบบข้อมูลข่าวสารยาเสพติดให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถบูรณาการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานและใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ด้วยความสะดวก รวดเร็ว ได้ทุกที่ ทุกเวลา อย่างปลอดภัย

สภาพพื้นที่ปฏิบัติการในเขตรับผิดชอบของกองกำลังสุรนารีมีความกว้างเมื่อเทียบกับขนาดกำลังที่ปฏิบัติงานในพื้นที่และมีแม่น้ำโขงขวางกั้นแนวชายแดนทำให้การดูแลพื้นที่ให้ครอบคลุมทำได้จำกัดและเอื้ออำนวยต่อการลักลอบนำเข้ายาเสพติดและหลบหนีของกลุ่มขบวนการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกองกำลังสุรนารีวิเคราะห์ภัยคุกคามด้านที่ติดกับประเทศลาวยังไม่มี ความขัดแย้งถึงขั้นมีแนวโน้มจะใช้กำลัง จึงวางกำลังเน้นหนักไปที่แนวชายแดนด้านติดกับประเทศกัมพูชามากกว่า ผู้วิจัยจึงเห็นว่าต้องแก้ปัญหาด้วยการใช้เครื่องมือที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและบูรณาการเครื่องมือที่มีอยู่ร่วมกันเพื่อชดเชยข้อจำกัดด้านพื้นที่ปฏิบัติการและกำลังที่มีอยู่

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการอื่นยังไม่มี การบูรณาการกันอย่างแท้จริงโดยเฉพาะงานด้านการข่าวและในส่วนของกองกำลังสุรนารีเองในงานด้านกำลังพล ด้านการข่าว ด้านยุทธการ ด้านส่งกำลังบำรุง และด้านกิจการพลเรือน ที่ยังมีปัญหาอุปสรรคตามที่วิเคราะห์ในบทที่ 2 นั้น อาจเป็นเพราะข้อจำกัดในการหมุนเวียนกำลังพล ความพร้อมของกำลังพลและยุทธโศปกรณ์ การจัดระบบงาน และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน จึงควรจัดหน่วยรับผิดชอบงานปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาเสพติด โดยเฉพาะ ปรับมาตรฐานทักษะขีดความสามารถกำลังพลด้วยการให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ความรู้ความเข้าใจในศาสตร์พระราชฯ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

และเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาให้เกิดความยั่งยืน และนำมาตรการในการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้ง 5 ด้าน ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมาเป็นกรอบในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกขั้นตอน

ซึ่งข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานของกองกำลังสุรนารีในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้มีประสิทธิภาพของผู้วิจัยมีความสอดคล้องกับหลายท่านดังนี้

สอดคล้องกับบทความของ อานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์ (2564) เรื่อง เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ที่กล่าวว่า เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา เป็นวิธีการแห่งศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงใช้เป็นวิธีการทรงงานมาตลอดรัชสมัย และหลายคนเข้าใจผิดว่า “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ใช้ได้เฉพาะในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งไม่เป็นความจริงเลย หลักการทรงงาน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนานั้น ทรงใช้กับทุกคน วัตถุประสงค์ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม มีความลุ่มลึกและมีโครงการพระราชดำริหรืองานอื่นที่ทรงทำเป็นตัวอย่งให้เห็นอย่างชัดเจน เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา จึงเป็นวิธีการแห่งศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยามอย่างแท้จริง

สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ อธิพงษ์ ต้นศิริ (2560) เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ศึกษากรณี อำเภอกาหลง จังหวัดระยอง ที่กล่าวว่า การแก้ปัญหาโดยหน่วยงานภาครัฐแต่เพียงฝ่ายเดียวยากที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้หมดไปได้ จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชน เข้ามาร่วมกัน ดำเนินการทั้งในกระบวนการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล เพื่อให้สามารถแก้ไขยาแบบองค์รวมอย่างเป็นระบบ

สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ ธงชัย มีอนันต์, พ.อ. (2561) เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดของหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้าที่ 3 ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ที่กล่าวว่า การแก้ไขปัญหายาเสพติด ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ปัญหาด้านโครงสร้างของกระบวนการค้ายาเสพติด ปัญหาด้านการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงาน เช่น การบูรณาการแผนงาน เอกภาพในการปฏิบัติงาน อุดมการณ์ของเจ้าหน้าที่ การขาดแคลนกำลังพล ยุทธวิธีพิเศษ เป็นต้น ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขตั้งแต่ระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ จนถึงหน่วยปฏิบัติควรเพิ่มเติมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน กำหนดบทบาทความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานให้ชัดเจน การเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกภาพในการปฏิบัติงาน การบูรณาการแผนงานร่วมกัน ระดับหน่วยปฏิบัติต้องได้รับการสนับสนุนกำลังพล ยุทธวิธีพิเศษ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 4

บทสรุป

การแพร่ระบาดของโควิด 19 จนเกิดชีวิตวิถีใหม่ NEW NORMAL และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อสังคมและระบบเศรษฐกิจ ประชาชนต้องปรับการใช้ชีวิตให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป กลุ่มขบวนการยาเสพติดก็มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการซื้อขายลำเลียงยาเสพติดมากขึ้น แต่กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบจากยาเสพติดยังคงเป็นประชาชนโดยเฉพาะเด็ก เยาวชน และกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ซึ่งการแก้ไขปัญหาเสพติดที่ผู้วิจัยได้เสนอแนะโดยมอบภารกิจให้หน่วยรับผิดชอบงานด้านยาเสพติดโดยเฉพาะ มีศูนย์เฝ้าระวังควบคุม อำนาจการ สั่งการตลอด 24 ชั่วโมง ติดตามการปฏิบัติด้วยกล้องวงจรปิด CCTV และนำนวัตกรรมเครื่องมือที่มีเทคโนโลยีมาเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานร่วมกับคน ได้นำกรอบการปฏิบัติงานตามศาสตร์พระราชา เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา มาเป็นหลักให้กำลังพลที่ปฏิบัติงานยึดถือ ซึ่งได้ใช้ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จนเกิดผลสำเร็จเป็นอย่างดี สามารถนำมาใช้เพื่อการพัฒนาชุมชนเป้าหมาย และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชน/ชุมชนปลอดภัยจากยาเสพติดได้อย่างยั่งยืน อีกทั้งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนตามทฤษฎีการมีส่วนร่วมจะทำให้การแก้ปัญหาตรงตามความต้องการของประชาชน/ชุมชน ซึ่งจะส่งผลให้การแก้ปัญหาเสพติดมีโอกาประสพผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ดีกว่ากิจกรรม/โครงการที่จัดโดยส่วนราชการเพียงฝ่ายเดียว ส่วนการแก้ปัญหาตามกรอบ 5 มาตรการก็เป็นแนวทางเดียวกับที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้กำหนดโครงสร้างแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2563 – 2565 เพื่อให้สอดคล้องกันในการประสานแผน ประสานการปฏิบัติ หรือบูรณาการกับหน่วยงานอื่นๆ ได้อย่างประสานสอดคล้องกลมกลืน ข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานของกองกำลังสุรนารีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดบริเวณอำเภอชายแดนจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญให้มีประสิทธิภาพของผู้วิจัยเป็นเพียงแนวทางหนึ่ง ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับพื้นที่อื่นๆ โดยอาจจะเพิ่มเติมปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการหรือกิจกรรมให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของ

แต่ละพื้นที่แต่อยู่บนหลักการแนวทางทฤษฎีที่ใกล้เคียงกัน ต้องบูรณาการแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพราะการแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่ใช่เรื่องของหน่วยงานเดียว ที่สำคัญที่สุดคือการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชน/ชุมชน เพื่อบรรลุเป้าหมาย “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข”

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรกำหนดมาตรการที่ใช้ในการป้องกันตามบริบทสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชน และกลุ่มขบวนการค้ายาเสพติด ก็มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการซื้อขายลำเลียงยาเสพติดเช่นเดียวกัน
2. ควรกำหนดแนวทางการบูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกันทุกภาคส่วนให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริงรวมทั้งแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อให้การแก้ไขปัญหายาเกิดความยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการชายแดนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย. (26 กุมภาพันธ์ 2562). คำสั่งที่ 1/62 เรื่อง การแต่งตั้งชุดประสานงานประจำพื้นที่ชายแดนไทย-ลาว กองทัพบก. (2563). *วิสัยทัศน์/ภารกิจ*. สืบค้นจาก https://rta.mi.th/rta_website_v2/index.php/vision-mission
- กองกำลังสุรนารี. เอกสารประกอบการประชุมสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี 2563 ณ ห้องประชุมที่บัญชาการกองกำลังสุรนารี เมื่อ 13 กรกฎาคม 2563
- กองกำลังสุรนารี. (6 ธันวาคม 2563). คำสั่งที่ อบ 6401 เรื่อง คำสั่งป้องกันชายแดน ปี 2564
- กองทัพบก. (2564). *แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ 2564 ของกองทัพบก*
- จงชัย มือนันต์. พันเอก. (2561). *แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดของหน่วยเฉพาะกิจ กรมทหารม้าที่ 3 ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย*. (เอกสารวิจัยส่วนบุคคล). วิทยาลัยการทัพบก, กรุงเทพฯ
- ประกาศเล็กใช้กฎอัยการศึกในบางเขตพื้นที่และให้ใช้กฎอัยการศึกในบางเขตพื้นที่. (31 ธันวาคม 2550). *ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา*. 125 (5ก). น. 38-41.
- ประกาศยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580). (13 ตุลาคม 2561). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 135 ตอนที่ 82 ก.
- ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค 2 ส่วนแยก 2. (15 กันยายน 2563). คำสั่งที่ นร 5111/1028 เรื่อง สรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี 2563
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2522). *พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522*
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2545). *พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545*
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (1) ประเด็นความมั่นคง พ.ศ. 2561 – 2580*.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2563). *แผนปฏิบัติการ ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2563 – 2565*

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 3. เอกสารประกอบ
การประชุมคณะกรรมการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด
อุบลราชธานี ณ ห้องประชุมปทุมวรรณ ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่
24 พฤศจิกายน 2563

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.) (2563). *หลักการทรงงาน* สืบค้นจาก
[http://www.rdpb.go.th/th/King/หลักการทรงงาน-c24/20-เข้าใจ-เข้าถึง-
พัฒนา-v9172](http://www.rdpb.go.th/th/King/หลักการทรงงาน-c24/20-เข้าใจ-เข้าถึง-พัฒนา-v9172)

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). *(ร่าง) แผนแม่บท
เฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19
พ.ศ. 2564 – 2565 (ฉบับสมบูรณ์)*

อิทธิพงษ์ ต้นศิริ. (2560). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
ศึกษากรณี อำเภอกาหลง จังหวัดระยอง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ)*.
สืบค้นจาก http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/58930058.pdf

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอก พงษ์เทพ เทพคำราม
วัน เดือน ปีเกิด	4 ธันวาคม 2517
ประวัติสำเร็จการศึกษา	
พ.ศ. 2541	วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหกรรม โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
พ.ศ. 2550	โรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 86

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2541 - 2541	ผู้บังคับหมวดปืนเล็ก กองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 6
พ.ศ. 2541 - 2544	ผู้บังคับหมวดปืนเล็ก กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 6
พ.ศ. 2544 - 2546	ผู้บังคับหมวด กรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์
พ.ศ. 2546 - 2547	นายทหารฝ่ายส่งกำลังบำรุง กองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 6
พ.ศ. 2547 - 2553	นายทหารฝ่ายยุทธการและการฝึก กองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 6
พ.ศ. 2553 - 2555	รองผู้บังคับกองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 6
พ.ศ. 2555 - 2557	หัวหน้าฝ่ายกิจการพลเรือน กองพลทหารราบที่ 6
พ.ศ. 2557 - 2558	หัวหน้าฝ่ายกำลังพล กองพลทหารราบที่ 6
พ.ศ. 2558 - 2560	ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 6
พ.ศ. 2560 - 2561	หัวหน้ากองยุทธการ มณฑลทหารบกที่ 25
พ.ศ. 2561 - 2563	เสนาธิการกรมทหารราบที่ 6

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2563 – ปัจจุบัน	รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 6
----------------------	--------------------------------

